

14. december 1999

Notat om maskeringsforbud

I. Indledning

Spørgsmålet om indførelse af et maskeringsforbud ved lov har været drøftet adskillige gange de seneste år.

Drøftelserne har typisk været affødt af konkrete situationer, hvor kriminelle elementer – oftest i ly af demonstrationer og andre manifestationer – har udøvet vold og hærværk i formummet tilstand.

Dette har for eksempel været tilfældet efter de omfattende uroligheder på Nørrebro den 18. maj 1993 og senest i forbindelse med urolighederne på Nørrebro natten mellem den 7. og 8. november 1999, i Torup ved Randers, i Herlev og på Frederiksberg i løbet af november 1999.

Formålet med dette notat er at beskrive dels hvordan et maskeringsforbud bør bygges op for at tilgodese politiets muligheder for at forhindre og opklare denne kriminalitet, dels hvordan politiet mener at kunne håndhæve et sådant forbud.

I notatet gennemgås nedenfor under II mere generelt de problemstillinger af dels juridisk dels polititaktisk karakter, som diskussionen rejser. Under III drøftes disse problemstillinger i relation til hvert enkelt af en række scenarier, hvor kriminelle efter erfaringen udøver vold, hærværk og lignende under dække af maskering af den ene eller den anden art. Under IV findes en opsummering.

II. Generelle forhold

Når spørgsmålet om et maskeringsforbud skal drøftes, er der en række forhold, der er af særlig betydning og således danner den generelle ramme for diskussionen.

1. I hvilke situationer har maskeringsforbud særlig relevans for politiet?

a. Demonstrationer

De demonstrationer, hvor maskeringer typisk forekommer kan både være anmeldte og uanmeldte. I nogle tilfælde vil stort set alle i demonstrationen være »autonome« eller andre uroma-

gere, og maskeringen vil derfor efter politiets erfaring ofte være næsten total. I andre situationer – og det er de i praksis hyppigst forekommende – vil der i demonstrationen udover de maskerede uromagere befinde sig en større eller mindre gruppe af umaskerede demonstrationsdeltagere.

b. Uroligheder

I en række tilfælde har mere eller mindre voldsomme uroligheder været gennemført af en større gruppe af mennesker spontant eller planlagt. I disse tilfælde udøves vold, hærværk og andre kriminelle forhold ofte af maskerede gerningsmænd. Eksempler er tildels begivenhederne den 18. maj 1993 på Nørrebro og den 8. november 1999 - også på Nørrebro.

c. Truende adfærd i forsamlinger

Uromageres maskeringer eller forberedelse af maskering ved offentlige debatmøder og i andre offentlige forsamlinger vil kunne virke truende på andre deltagere, der ikke har uromagerens observans samt animere til uroligheder blandt deltagere med samme observans.

d. Andre situationer

Det er almindelig kendt, at andre kriminelle forhold, typisk røverier, udøves af en eller flere gerningsmænd i maskeret tilstand. Disse forhold falder uden for målsætningen for et maskeringsforbud. Der vil dog kunne forekomme afgrænsningsproblemer mellem disse situationer og de ovenfor under b. nævnte uroligheder.

Hvilke juridiske muligheder har politiet under den nugældende lovgivning for at imødegå disse situationer?

Der er ikke efter den nugældende lovgivning mulighed for at skride ind over for nogen, alene fordi de optræder maskerede eller er forberedt på maskering. I dette afsnit gennemgås politiets andre muligheder for efter gældende lovgivning at skride ind over for de kriminalitetsformer, der typisk udøves under dække af maskering.